

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

Ārvalstu tirgotāju lauksaimniecības produkcijas pārdošana Latvijas tirgos

14.12.2023.

Saturs

1.	Pievienotās vērtības nodoklis	3
2.	Ienākuma nodokļi	3
3.	Kases aparāta lietošana un darījumu apliecinošo dokumentu noformēšana	4

1. Pievienotās vērtības nodoklis

Saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likumā noteikto, ja citas valsts persona veic **vismaz vienu** ar nodokli apliekamu darījumu (preču piegādi), šai personai ir **jāreģistrējas** Valsts ieņēmumu dienesta (VID) pievienotās vērtības nodokļa maksātāju (PVN) reģistrā **pirms tirdzniecības uzsākšanas**, tādējādi ārvalsts lauksaimnieciskās produkcijas tirgotājs (nerezidents) reģistrējas pats vai reģistrē savu pilnvaroto pārstāvi VID PVN reģistrā pirms tirdzniecības uzsākšanas, neatkarīgi no tā, vai tirgotājs savā mītnes valstī ir vai nav reģistrējies kā saimnieciskās darbības veicējs vai komersants, kā arī neatkarīgi no pārdodamās produkcijas apjoma un tās vērtības.¹

VID PVN maksātāju reģistrā var reģistrēties uz noteiktu laika periodu pēc izvēles, piemēram, arī uz vienu dienu.²
PVN nomaksa valsts budžetā un PVN deklarāciju iesniegšanas kārtība un termiņi citu valstu personām ir identiski Latvijas nodokļu maksātājiem.

Lai reģistrētos VID PVN maksātāju reģistrā, jāiesniedz iesniegums par reģistrēšanos, ierodoties klātienē kādā no VID klientu apkalpošanas centriem vai nosūtot elektroniski uz e-pasta adresi vid@vid.gov.lv, izmantojot drošu elektronisko parakstu.

Detalizēta informācija pieejama VID tīmekļa vietnē www.vid.gov.lv sadaļā “Nodokļi” – “Pievienotās vērtības nodoklis”.

2. Ienākuma nodokļi

Ja nerezidents, kurš saimniecisko darbību ir reģistrējis savā mītnes valstī (gan juridiska, gan fiziska persona), bet Latvijā izmanto tirgus vietu nepastāvīgi sezonas laikā, tam nav pienākuma reģistrēt Latvijā saimniecisko darbību, jo ienākuma nodokli par gūtajiem ienākumiem tas maksā savā rezidences valstī.

1.piemērs

Nerezidents – gan juridiska, gan fiziska persona – atbrauc uz Latviju un izmanto tirgus vietu divas vai trīs dienas (nepastāvīgi) sezonas laikā, tam nav pienākuma reģistrēt Latvijā saimniecisko darbību.

Nerezidentam –ārvalsts komersantam– kurš saimniecisko darbību ir reģistrējis savā mītnes valstī, bet arī Latvijā veic pastāvīgu saimniecisko darbību un gūst ienākumu, ir pienākums reģistrēt savu saimniecisko darbību. Vispārēji ārvalstu komersantam ir iespēja izvēlēties, kādā veidā reģistrēt savu saimniecisko darbību, t.i., piesakot ārvalstu komersanta filiāli ierakstīšanai Komercreģistrā vai piesakot reģistrācijai VID pastāvīgo pārstāvniecību³ Latvijā. Šajā gadījumā

¹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 56.panta otrā un trešā daļa

² Pievienotās vērtības nodokļa likuma 55.panta otrā daļa

³ Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 14.panta sestā daļa

nerezidents – juridiska persona – par taksācijas gada rezultātiem iesniedz bilanci, peļņas vai zaudējumu aprēķinu un uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju un maksā uzņēmumu ienākuma nodokli par Latvijā gūto ienākumu vispārējā kārtībā⁴. Detalizēta informācija pieejama VID tīmekļa vietnē www.vid.gov.lv sadaļā “Nodokļi” – “Uzņēmumu ienākuma nodoklis”.

2.piemērs

Nerezidents – juridiska persona – iegādājas abonementu tirdzniecībai tirgū uz sešiem mēnešiem un atver tirdzniecības vietu vai kiosku tirgū, tam ir noteikta vieta, kur tas pastāvīgi veic saimniecisko darbību un gūst ienākumu, tad nerezidentam ir pienākums reģistrēt savu saimniecisko darbību Latvijā⁵.

Nerezidentam – fiziskai personai –, kurš saimniecisko darbību savā mītnes valstī nav reģistrējis, bet Latvijā pastāvīgi (trīs un vairāk tirgošanās reizes kalendāra gadā⁶) veic saimniecisko darbību un gūst ienākumu, ir pienākums reģistrēt savu saimniecisko darbību VID un maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli vispārīgā kārtībā. Detalizēta informācija pieejama VID tīmekļa vietnē www.vid.gov.lv sadaļā “Nodokļi” – “Iedzīvotāju ienākuma nodoklis”.

3. Kases aparāta lietošana un darījumu apliecinājošo dokumentu noformēšana

Kases aparātu, hibrīda kases aparātu un kases sistēmu (kases aparāts) lietošanas prasības neattiecas uz ārvalstu fiziskām vai juridiskām personām, kas ir reģistrētas tikai VID PVN maksātāju reģistrā, bet kurām nav noteiktas saimnieciskās darbības veikšanas vietas Latvijā⁷.

Nerezidentam, kas reģistrējies Latvijā **tikai kā PVN maksātājs**, nav jāievēro Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz kases operāciju lietošanu un attiecīgi attaisnojuma dokumentu un darījumu apliecinājošo dokumentu noformēšanu. Šajā gadījumā nerezidentam darījuma apliecināšanai, ir jāievēro kārtība, kas noteikta tā rezidences valsts normatīvajos aktos.

Savukārt, ja nerezidents **ir reģistrējies Latvijā saimniecisko darbību**, tas ir Grāmatvedības likuma subjekts⁸ uz kuru attiecināmas Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz grāmatvedības normu piemērošanu, tajā skaitā attaisnojuma dokumentu un darījumu apliecinājošo

⁴ Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.panta divpadsmitā un trīspadsmitā daļa

⁵ Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 14.panta sestā daļa

⁶ Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.panta 1.³daļa un 28.panta 6.punkts

⁷ Ministru kabineta 2014.gada 11.februāra noteikumu Nr.96 “Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība” 2.punkts

⁸ Grāmatvedības likuma 3.pants

dokumentu noformēšanu, kases aparātu prasību⁹ ievērošanu kā arī to lietošanas kārtību¹⁰ u.c.

Detalizēta informācija pieejama VID tīmekļa vietnē www.vid.gov.lv sadaļā “Aktualitātes” – “Uzņēmējiem” – “Kases aparāti un kases sistēmas” un “Grāmatvedības organizēšana”.

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 18.03.2016.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 14.12.2023.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā “Sarakste ar VID”

⁹ Ministru kabineta 2014.gada 11.februāra noteikumi Nr.95 “Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām”

¹⁰ Ministru kabineta 2014.gada 11.februāra noteikumi Nr.96 “Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība”